

Motivera och planera patienten i tid!

Svenska Accessmötet 2025

Ulrika Hahn Lundström MD, PhD

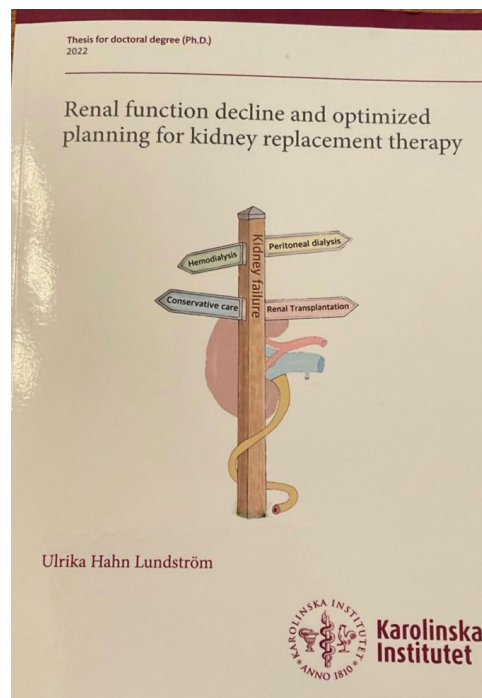

**Karolinska
Institutet**

 KAROLINSKA
UNIVERSITY HOSPITAL

Predialys vård

Pre-emptive tx, hemdialys och permanent access

Ulrika.hahn.lundstrom@ki.se

AVF/ graft 2003-2023

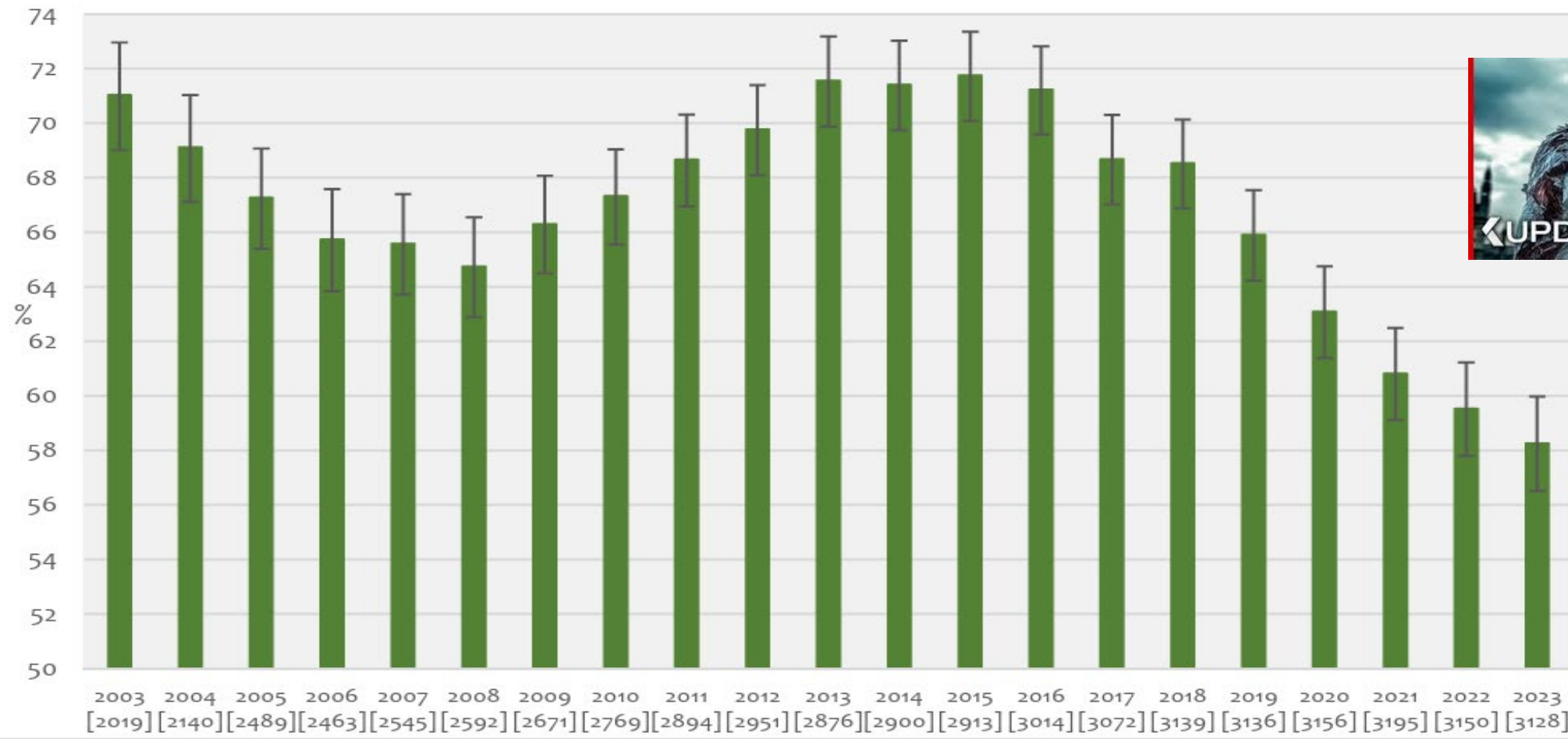
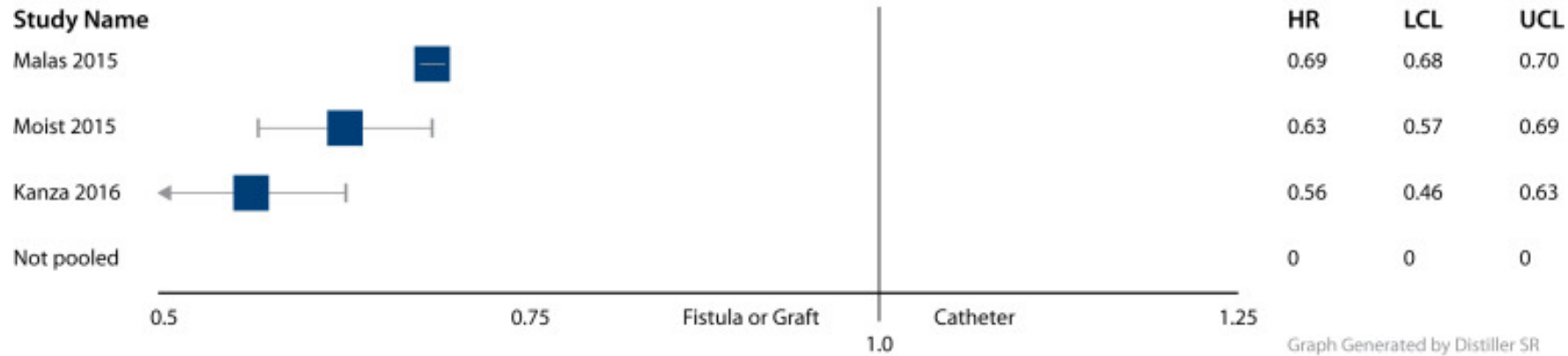

Fig 1. Andel AV-fistel och AV-graft vid tvärsnittundersökningar 2003 till 2023 [antal patienter i hemodialys]

KDOQI centrala venkatetrar

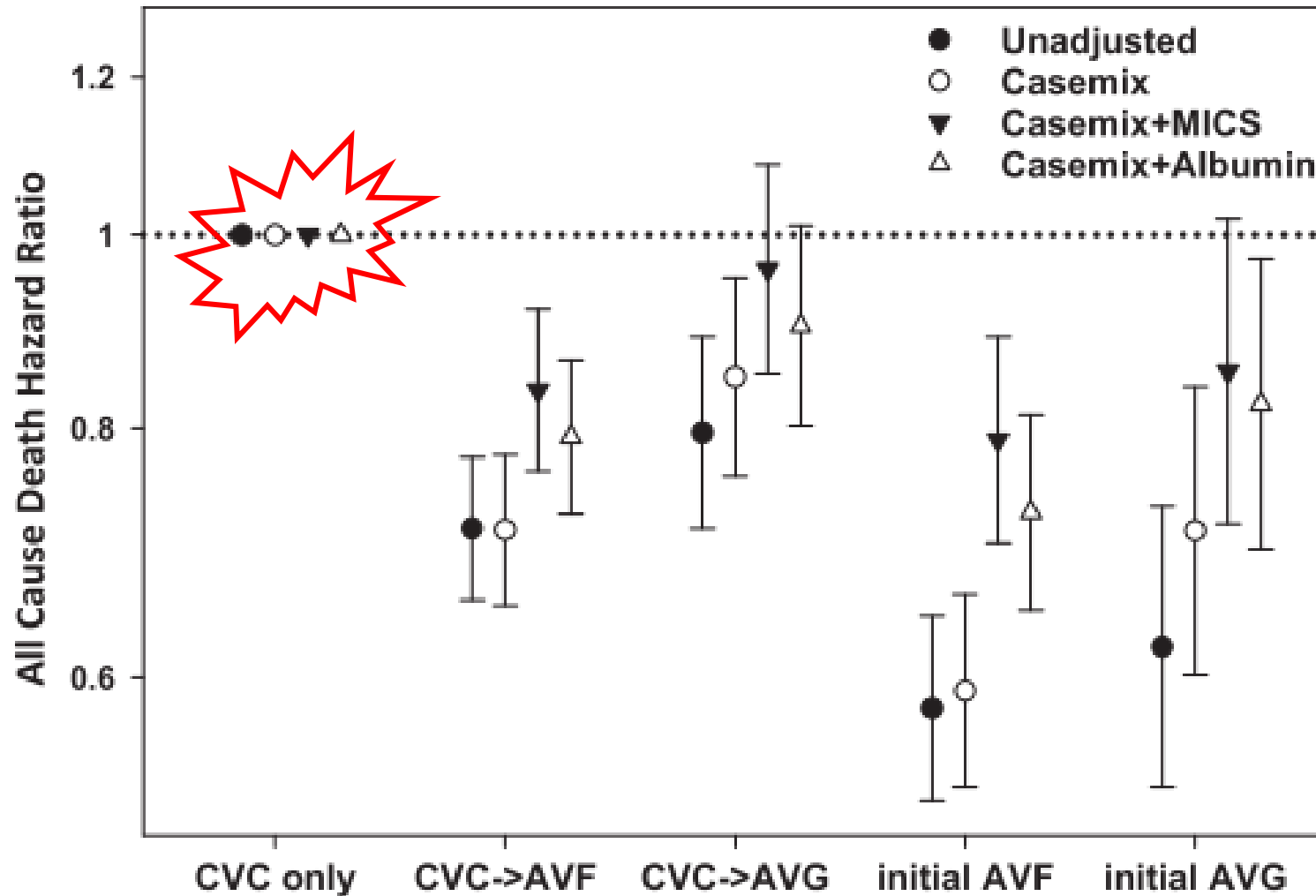
Mortality AVF/AVG versus CVC among Incident patients

Hazard ratio for mortality with AVF or AVG versus catheter among incident HD patients

American Journal of Kidney Diseases 2020 75S1-S164

Mortality access >80 years. Ref CVC

Vascular access in the elderly Ko et al.
NDT (2018) 1–9 doi: 10.1093/ndt/gfy254

AV fistula/ graft

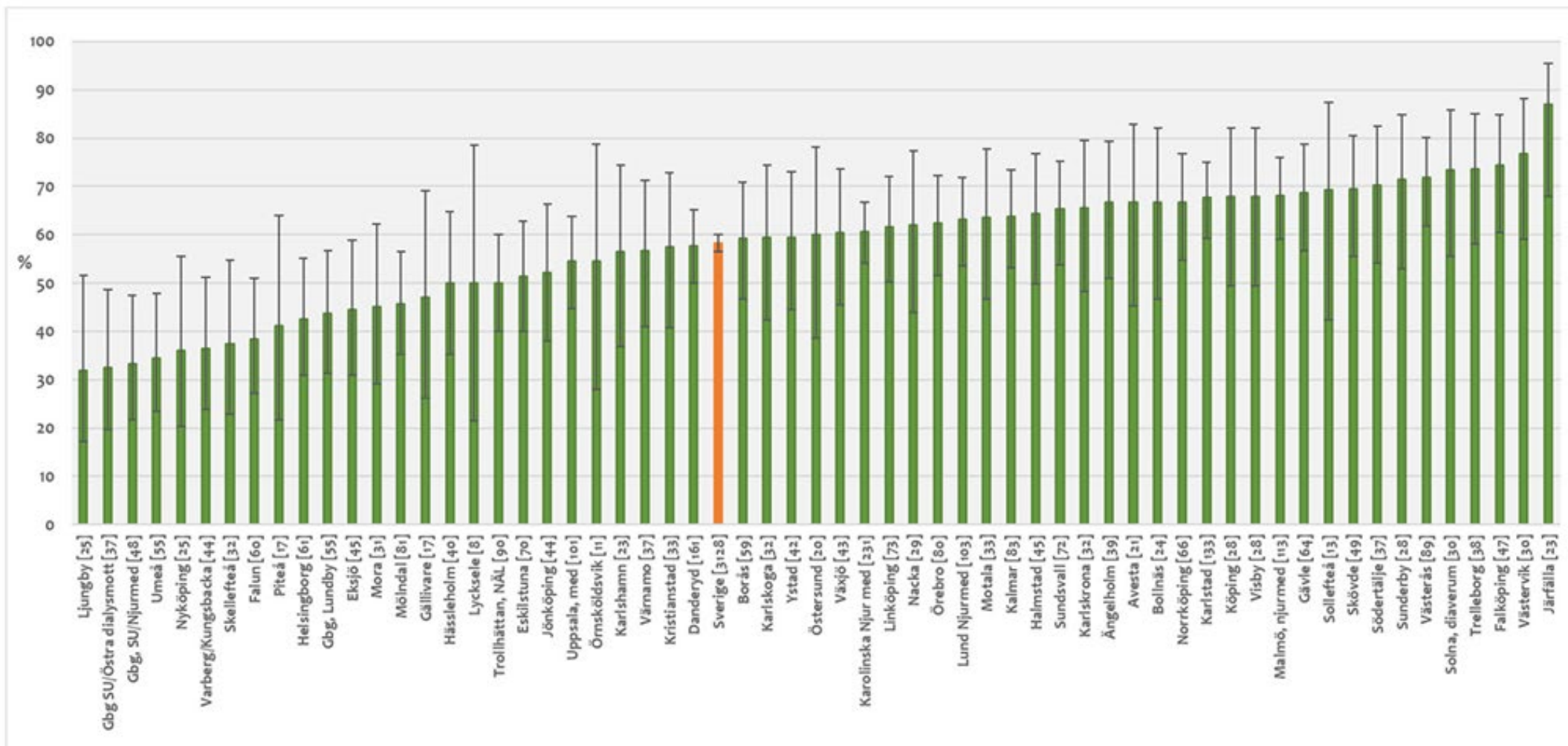
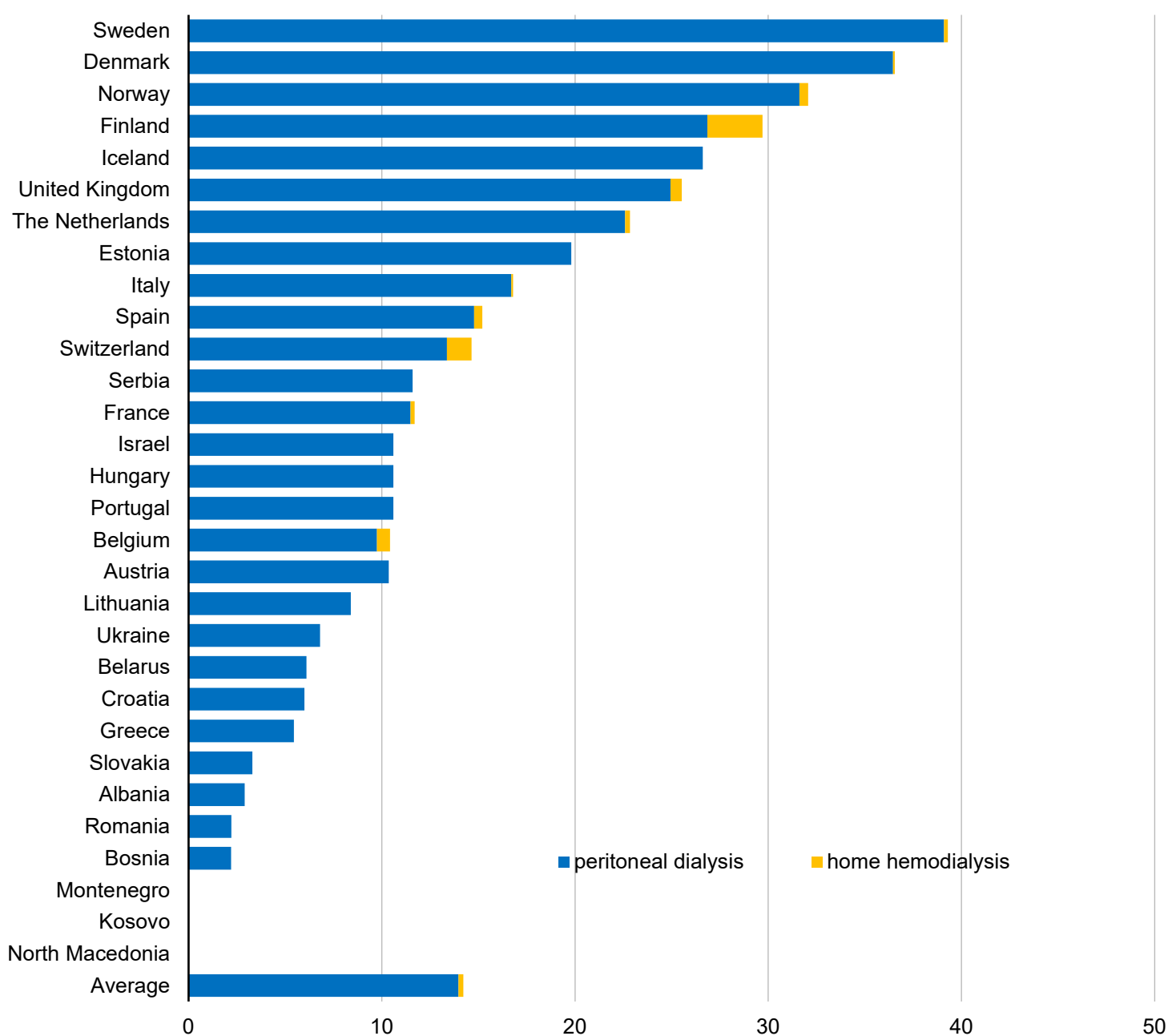

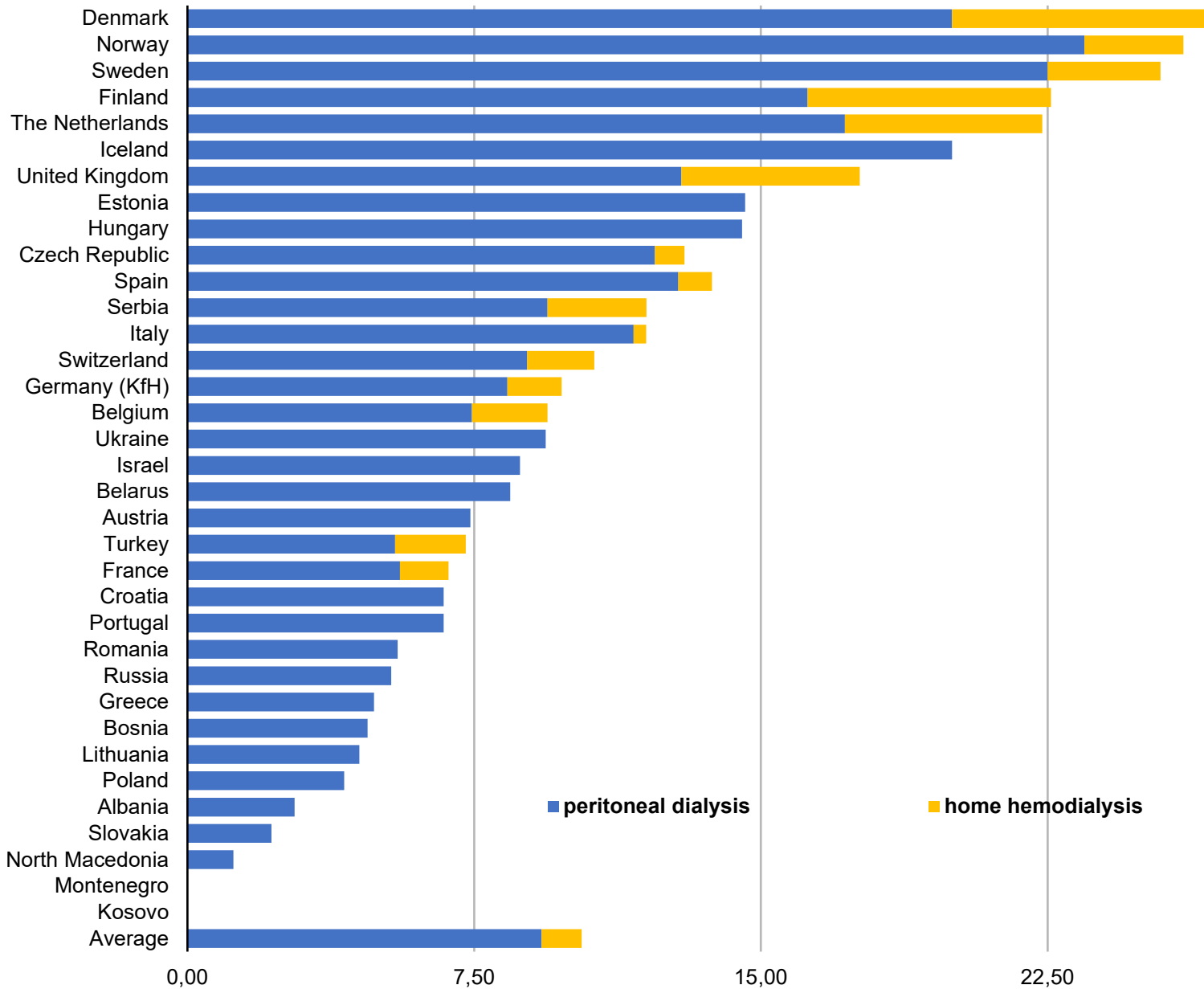
Fig 2. Andel AV-fistel och AV-graft per enhet tvärsnittsundersökningen 2023. [antal patienter i hemodialys]

Home dialysis incidence, Europe day 90

Adapted from ERA-EDTA 2022, courtesy to Gert Meeus

Lundstrom UH, Meeus G, Aronsen T, et al. Increasing the adoption of home dialysis through improved advanced kidney care patient education: a call for action. *Clin Kidney J.* 2025;18(4)

Home dialysis prevalence, Europe 2022

Adapted from ERA-EDTA 2022, courtesy to Gert Meeus

Lundstrom UH, Meeus G, et al. Increasing the adoption of home dialysis through improved advanced kidney care patient education: a call for action. *Clin Kidney J.* 2025;18(4)

Hem-dialys 2023

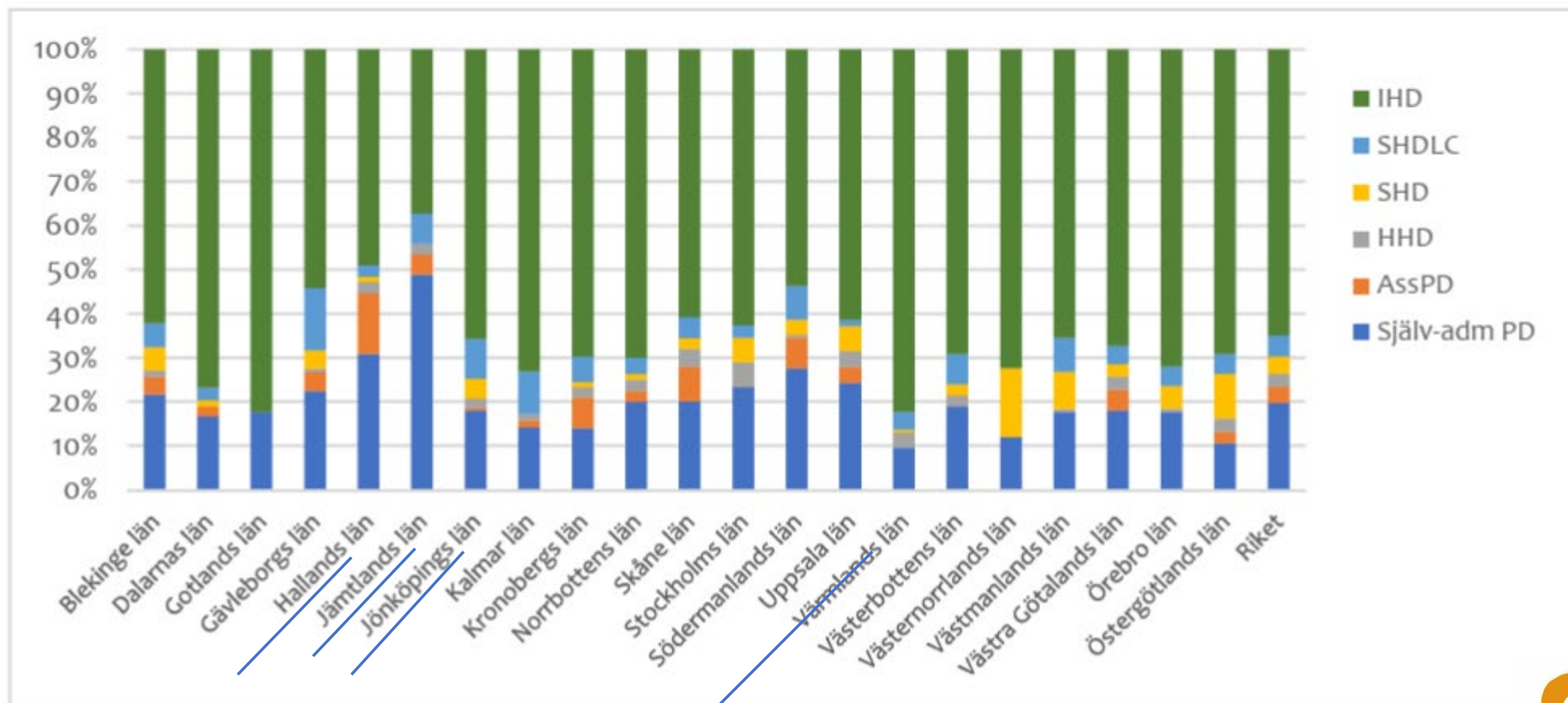

Fig 2. Andel självadministrerad PD, assisterad PD, hem-HD, själv-HD och själv-HD med limited care samt totalt antal patienter per län 2023

Dialys hemma eller på sjukhus? Var du bor avgör dina valmöjligheter

Peritonealdialys (PD) är en effektiv behandlingsform för personer med njursvikt. PD gör det möjligt för patienter att själva utföra sin dialys i hemmet och innebär för många både större frihet och bättre livskvalitet. Men tillgången till PD varierar stort i Sverige – var du bor kan avgöra vilka behandlingsalternativ du har.

Gabriela Brandén är ett exempel på en patient som kunde uppleva frihet under tiden i PD.

Text
Nathalie Ehrström

Det finns stora regionala skillnader i hur vi använder PD och egenvård. Till egenvårdsdialys räknas PD samt hem- och själv hemodialys som patienten utför på egen hand. Det betyder att patienter inte alltid får möjlighet att välja den behandlingsform som passar dem bäst, säger Ulrika Hahn Lundström, överläkare vid Njurmedicin på Karolinska Universitetssjukhuset.

PD – egenvårdsdialys på patientens villkor

PD innebär att bukhinnan fungerar som ett naturligt dialysmembran. Via en kateter genom bukväggen fylls buken med dialysvätska som sedan byts under dygnet.

frihet. De kan fortsätta arbeta och leva ett mer självständigt liv utan att besöka sjukhuset flera gånger i veckan. PD rekommenderas inför njurtransplantation då blodkärlen sparas ifall hemodialys behövs senare. Egenvårdsdialys är vård på patientens villkor med bibehållen livskvalitet och god prognos, säger Hahn Lundström.

Olika tillgång leder till ojämlik vård
En rapport från Svenskt Njurregister visar att tillgången till egenvårdsdialys varierar mellan regionerna. För att motverka dessa skillnader har ett nationellt vårdprogram för egenvård vid dialys tagits fram i syfte att ersätta lokala och regionala vårdprogram för att säkerställa en mer jämlik vård i hela landet.

”

För många innebär PD en större frihet. De kan fortsätta arbeta och leva ett mer självständigt liv.

fler som kan fortsätta arbeta, säger Hahn Lundström.

Alla ska ha rätt till samma vård
Många patienter får aldrig information om att PD kan vara ett alternativ för dem,

Ulrika Hahn Lundström
Överläkare vid Njurmedicin vid Karolinska Universitetssjukhuset

Lita på personen med njursvikt

Centre variation in home dialysis uptake: A survey of kidney centre practice in relation to home dialysis organisation and delivery in England

Sarah Damery ¹, Mark Lambie ², Iestyn Williams ³, David Coyle ⁴, James Fotheringham ⁵,
Ivonne Solis-Trapala ², Kerry Allen ³, Jessica Potts ², Lisa Dikomitis ⁶, Simon J Davies ²

“Uptake of home dialysis is likely to be driven by **organizational culture, leadership, and staff attitudes**, which provide a supportive clinical environment within which specific components of service organization and delivery can be effective”.

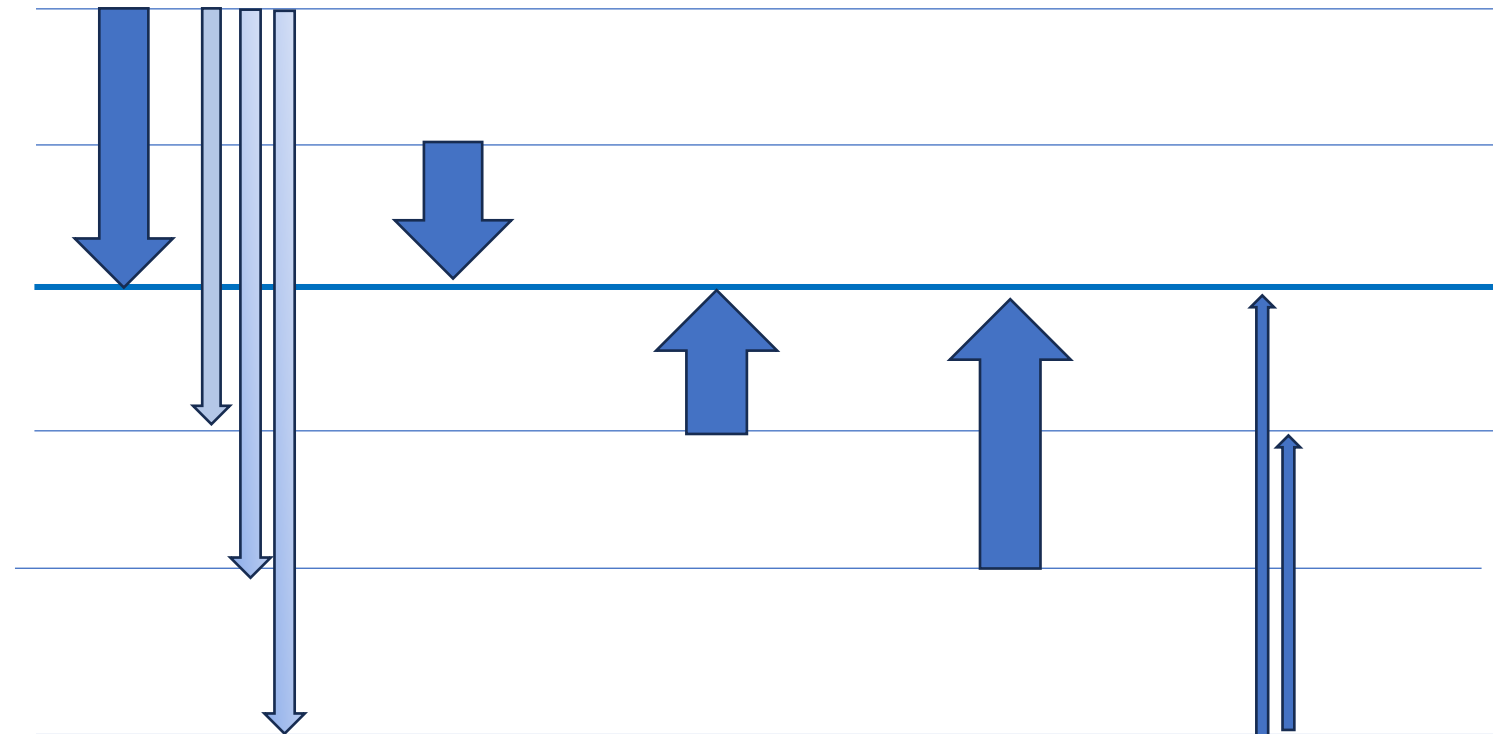
Assisted PD

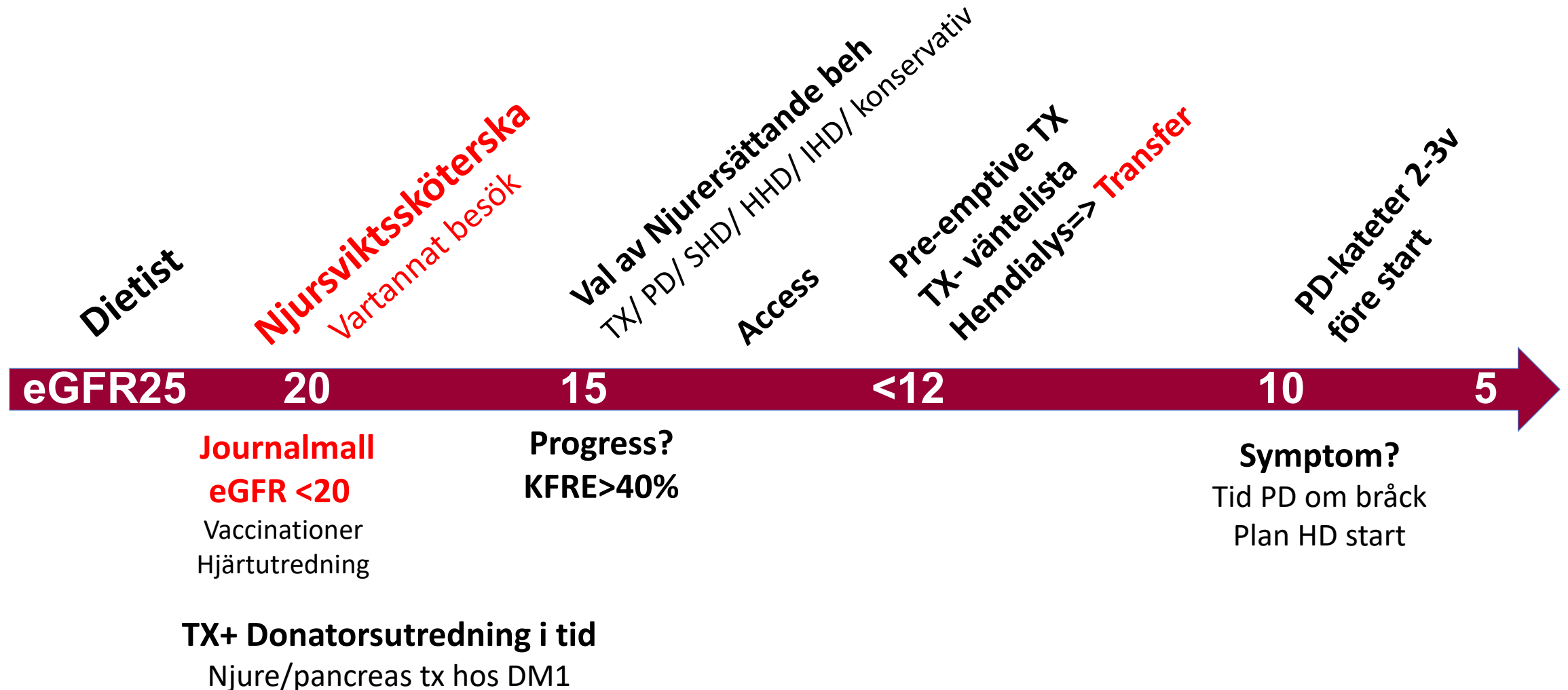
Peritoneal dialysis international: 2024;44(4):265-274.

Motivera och lita på personen

- Pre-dialysis
- Acute start
- **Home dialysis**
- In-center dialysis
- Transplantation
- Conservative

Avancerad CKD-vård

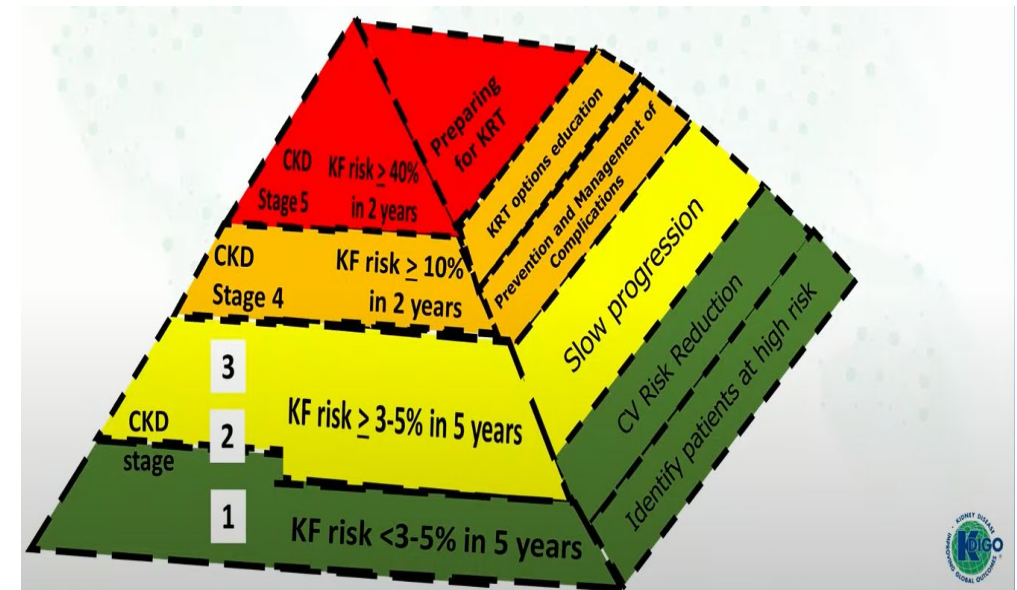
KFRE förbättrar tajmingen

KDOQI;

- AV access **eGFR 15-20mL** min/1.73m²
- PD ***Två veckor före start***
- AVF ***6-9 månader före HD*** start

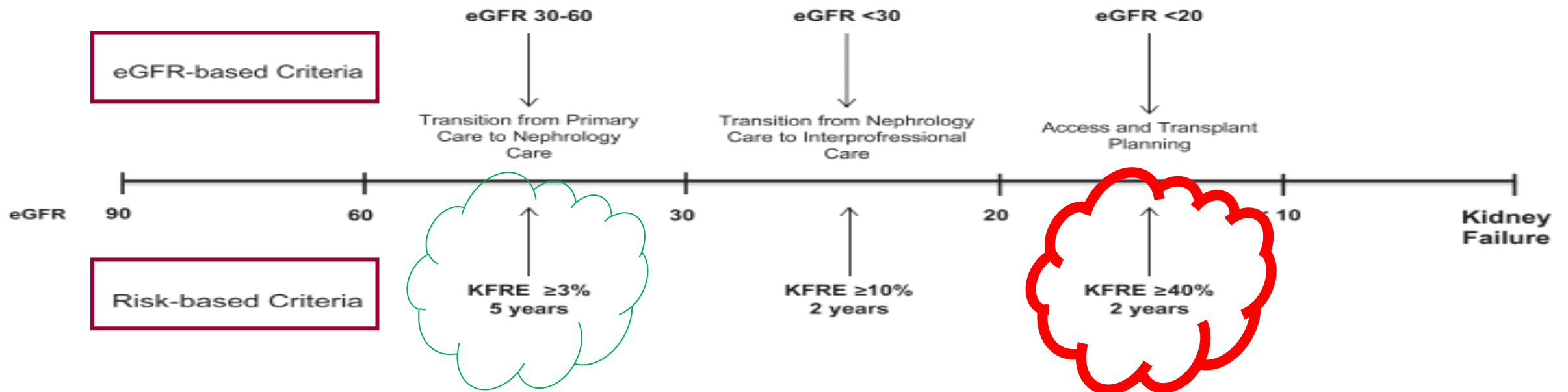
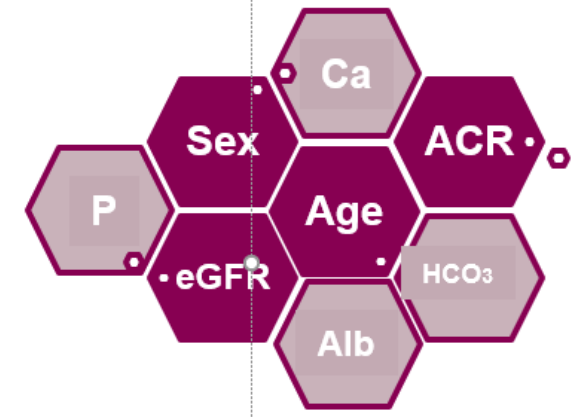
KDIGO

- KFRE40 kidneyfailurerisk.com

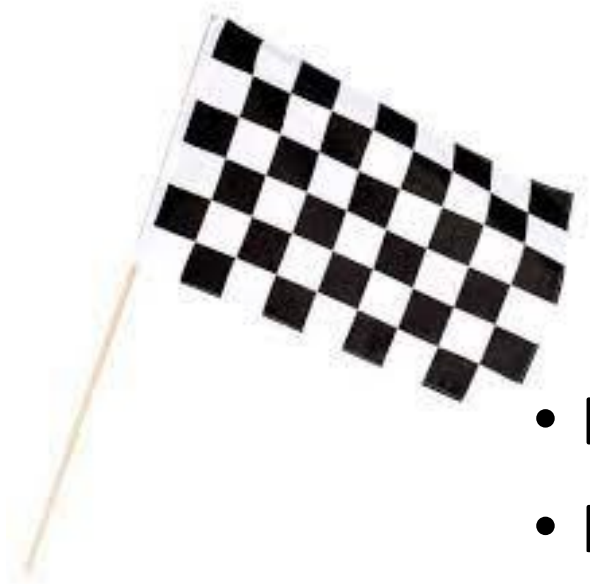
kidneyfailurerisk.com

Risk equation vs eGFR

Tangri, N., et al., A predictive model for progression of chronic kidney disease to kidney failure. JAMA, 2011. **305**(15): p. 1553-9.

kidneyfailurerisk.com

- Beslutsstöd- **Time for Action!**
- Risk vs. nytta, SRR 16100 patienter
- eGFR<30ml/min, 2008-18 ->KRT/ death
- **KFRE>40% +eGFR15 kan förbättra och underlätta!**

THE KIDNEY FAILURE RISK EQUATION

Find out your real risk of kidney failure

Karolinska
Institutet

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Clinical impact of the Kidney Failure Risk Equation for vascular access planning

Ulrika Hahn Lundström , Chava L Ramspek, Friedo W Dekker,
Merel van Diepen, Juan Jesus Carrero, Ulf Hedin, Marie Evans

Nephrology Dialysis Transplantation, Volume 39, Issue 12, December 2024,
Pages 2079–2087, <https://doi-org.proxy.kib.ki.se/10.1093/ndt/gfae064>

Hahn Lundstrom U et al. *Clin. impact of the Kidney Failure Risk Equation for vascular access planning. NDT* 2024;39(12):2079-2087.

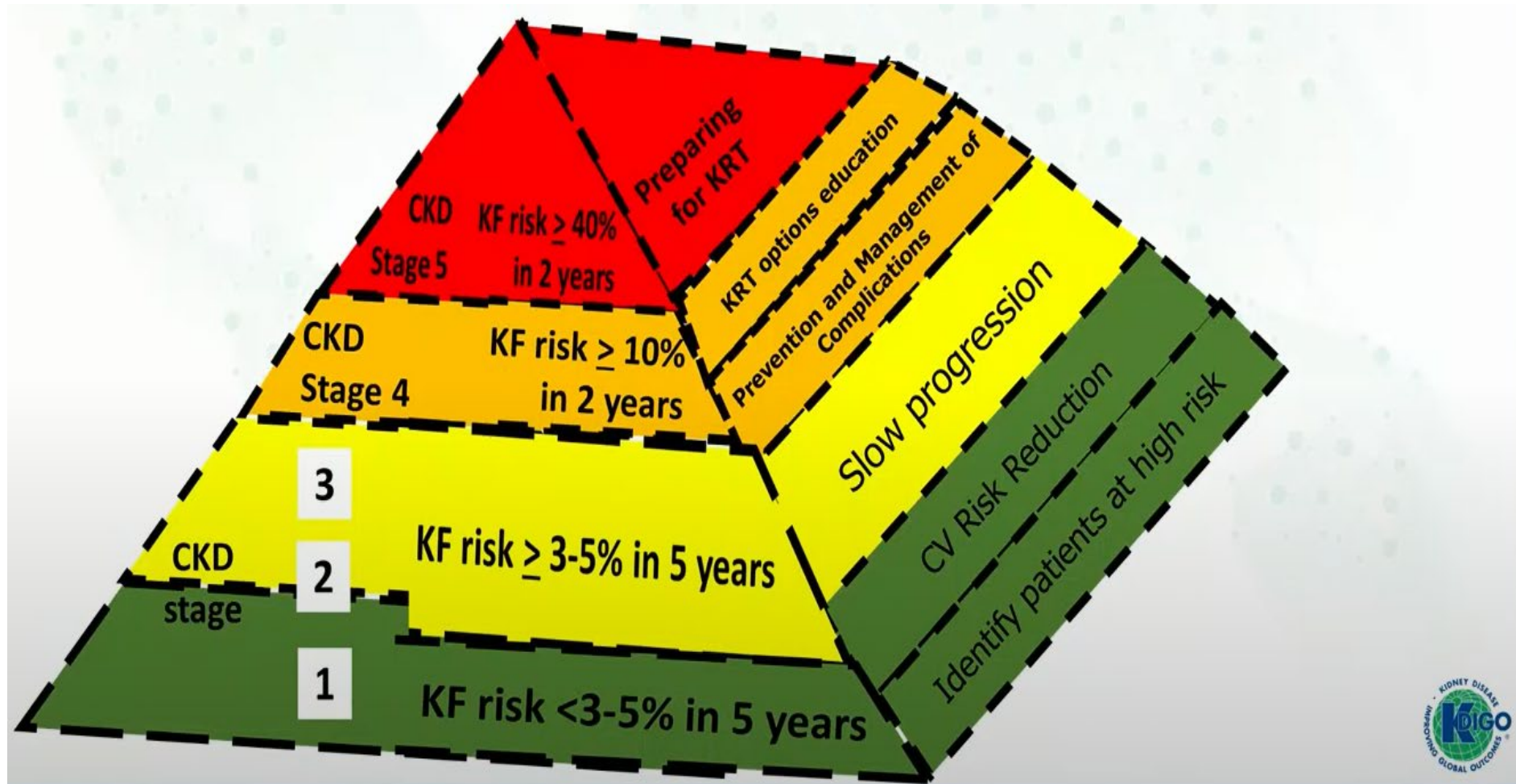
KFRE; kliniskt exempel

- Sweden **54% CVC, 46% AV access**
- AV access: 62% KFRE40 >12 mån före HD
- CVC: **60% KFRE40 >12 mån före HD**
- *Vi kunde haft 60% fler AV accesser*
- 23% of CVC hade tidigare AV accesskirurgi (58 dgr jmf 158)
- 5% of CVC hade AV Kirurgi >6 mån före HD

[Fotot](#) licensieras enligt [CC BY-SA-NC](#)

KFRE för all njurvård

Adapted from Dr Kazancioglu, KDIGO 2023

Pre-emptive Tx, Hemdialys & permanent access!

Karolinska @ home